

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe umane și social- politice
Domeniul de studii	Filosofie
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Conversie Filosofie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	ISTORIA FILOSOFIEI ANTICE				
Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Iacobescu Maria Rodica				
Titularul activităților aplicative	Lector univ. dr. Iacobescu Maria Rodica				
Anul de studiu	I	Semestrul	I	Tipul de evaluare	examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DF
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	40
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	30
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	34
II d) Tutoriat	
III Examinări	4
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	104
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	150
Numărul de credite	6

4. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală dotată cu videoproiector, ecran de proiecție, laptop	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Sală dotată cu videoproiector, ecran de proiecție, laptop
	Laborator	-
	Proiect	-

5. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1 - Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupuziții, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici CP2 - Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură CP3 - Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și
-------------------------	--

	slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme CP6 - Mediarea interumană și interculturală prin identificarea, analiza și soluționarea unor probleme interumane și interculturale
Competențe transversale	CT1 - Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică, a unor situații-problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea specificului școlilor filosofice din Orientul antic și din lumea greacă și romană și a ideilor filosofice ale reprezentanților lor.
	<ul style="list-style-type: none"> Înțelegerea și explicarea conceptelor și teoriilor filosofice din antichitate, precum și a modului în care acestea au fost preluate și dezvoltate în sistemele filosofice ulterioare.

7. Conținuturi

CURS	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> Filosofia Orientului Antic Caracterizare generală a. Filosofia în India antică Apariția și specificul filosofiei în India antică. Surse spirituale ale apariției filosofiei indiene: Vedele și Upanișadele Orientările și școlile filosofice (darsane): Nyaya-Vaișeșica, Samchya, Yoga, Mimamsa, Vedanta, Cearvaka-Lokayata, Buddhismul, Jainismul. b. Filosofia în China antică Etapele de dezvoltare și problemele centrale Școlile filosofice principale: Daoismul, Confucianismul, Legismul.	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică expunerea, problematizarea	
<ul style="list-style-type: none"> Filosofia în Grecia a. Filosofia presocratică Premisele apariției și dezvoltării filosofiei în Grecia antică Filosofia greacă presocratică: Școala din Milet -Thales, Anaximene, Anaximandru Pitagora; Xenofan din Colofon; Heraclit din Efes Școala - Parmenide și Zenon Anaxagora și Empedocle Atomistii - Leucip și Democrit	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică expunerea, problematizarea	
b. Filosofia greacă în perioada clasică Caracterizare generală Sofiștii: Protagoras, Gorgias, Prodicos, Hippias, Antifon, Critias Socrate: personalitatea și procesul; concepția filosofică -îndoiala, ironia, maieutica.	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică expunerea, problematizarea	
Platon Repere biografice; opera Concepția filosofică: Mitul peșterii - paradigma alegorică a filosofiei platoniciene; ontologia platoniciană - teoria Ideilor; gnoseologia platoniciană - teoria reamintirii (<i>anamnesis</i>); teoria social – politică.	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică expunerea, problematizarea	
Aristotel Repere biografice; opera aristotelică Filosofia aristotelică – logica; teoria existenței; teoria cunoașterii; etica; ideile politice.	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică expunerea, problematizarea	
c. Filosofia elenistică			

Caracterizare generală Epicureismul Stoicismul: Zenon din Citium, Epictet, Seneca, Marc Aureliu Scepticismul: Phyrro	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică expunerea, problematizarea	
Filosofia în Roma antică Lucrețius Carus despre natura lucrurilor. Concepțiile lui Cicero despre om și societate. Neoplatonismul: Plotin, Proclus, Porfirios	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică expunerea, problematizarea	
Bibliografie			
<ul style="list-style-type: none"> • *** Gândirea greacă până la Platon, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979-1984. • Aristotel, <i>Metafizica</i>, Editura Iri, București 1998. • Aristotel, <i>Despre suflet</i>, Editura Humanitas, București, 2006. • Platon, <i>Opere</i>, Editura Științifică, București 1976-1990. • Armstrong, H., <i>Arhitectura universului inteligibil la Plotin</i>, Galaxia Guttenberg, Cluj, 2004. • Aubenque, Pierre, <i>Problema ființei la Aristotel</i>, Editura Teora, București, 1998. • Barnes, Jonathan, <i>Aristotel</i>, Editura Humanitas, 1996. • Baumgarten, A., Muscă, V. (eds.), <i>Filosofia politică a lui Aristotel</i>, Editura Polirom, Iași, 2002. • Brentano, F., <i>Semnificațiile multiple ale ființei la Aristotel</i>, Editura Humanitas, București, 2003. • Bercea, Radu, <i>Cele mai alese Upanișade</i>, Editura Științifică, București, 1993. • Brun, Jean, <i>Socrate</i>, Editura Humanitas, București, 1996. • Copleston, Frederick, <i>Istoria filosofiei (vol. I: Grecia și Roma)</i>, Editura All, București, 2007. • Dussen, Paul, <i>Filosofia Upanișadelor</i>, Editura Tehnică, București, 1994. • Goyal, Suren, <i>Perspective oferite de Yoga</i>, Editura Meridiane, București, 1994. • Guthrie, W.K.C., <i>O istorie a filosofiei grecești</i>, vol. I-III, Editura Teora, București, 1999. • Hadot, Pierre, <i>Ce este filosofia antică?</i>, Editura Polirom, Iași, 1997. • Miroiu, Adrian, <i>Lumea lui Anaxagora</i>, Editura Polirom, Iași, 2017. • Neacșu, Adriana, <i>Istoria filosofiei antice</i>, Editura Universitaria, Craiova, 2009. • Diogenes Laertios, <i>Despre viețile și doctrinele filosofilor</i>, ediția a II, Polirom, Iași, 1997. • Marin, Constantin, <i>Filosofia indiană. Izbăvire sufletească prin cunoaștere și meditație transcendentală</i>, Editura Moldova, Iași, 2000. • Reale, Giovanni, <i>Istoria Filosofiei Antice</i>, Editura Galaxia Guttenberg, Cluj, 2016. • Onfray, Michel, <i>O contraistorie a filosofiei (vol. I: Înțelepciunile antice)</i>, Editura Polirom, Iași, 2008. • Robin, Leon, <i>Platon</i>, Editura Teora, București, 1996. • Ross, Davis, <i>Aristotel</i>, Editura Humanitas, București 1998. • Russ, Jacqueline (coord.), <i>Istoria filosofiei. I. Gândirile fondatoare</i>, Editura Univers Enciclopedic, București, 2000. • Shand, John, <i>Introducere în filosofia occidentală</i>, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998. 			
Bibliografie minimală			
<ul style="list-style-type: none"> • Aristotel, <i>Metafizica</i>, Editura Iri, București 1998. • Platon, <i>Opere</i>, Editura Științifică, București 1976-1990. • Brun, Jean, <i>Socrate</i>, Editura Humanitas, București, 1996. • Copleston, Frederick, <i>Istoria filosofiei (vol. I: Grecia și Roma)</i>, Editura All, București, 2007. • Hadot, Pierre, <i>Ce este filosofia antică?</i>, Editura Polirom, Iași, 1997. • Diogenes Laertios, <i>Despre viețile și doctrinele filosofilor</i>, ediția a II-a, Editura Polirom, Iași, 1997. • Marin, Constantin, <i>Filosofia indiană. Izbăvire sufletească prin cunoaștere și meditație transcendentală</i>, Editura Moldova, Iași, 2000. • Reale, Giovanni, <i>Istoria Filosofiei Antice</i>, Editura Galaxia Guttenberg, Cluj, 2016. • Russ, Jacqueline (coord.), <i>Istoria filosofiei. I. Gândirile fondatoare</i>, Editura Univers Enciclopedic, București, 2000. • Shand, John, <i>Introducere în filosofia occidentală</i>, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998. 			

APLICAȚII (SEMINAR)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
----------------------------	---------	-------------------	------------

Vedele și Upanișadele Buddhismul Daoismul	2	Conversație euristică, problematizare, dezbateri	
Filosofia greacă în perioada cosmologică Sofiștii	2	Conversație euristică, problematizare, dezbateri	
Învățătura despre om și cunoașterea de sine la Socrate. Metoda socratică.	2	Conversație euristică, problematizare, dezbateri	
Platon și învățătura despre suflet și cunoaștere. Teoria statului ideal. Concepția etică și estetică	2	Conversație euristică, problematizare, dezbateri	
Aristotel: problema sufletului. Teoria percepției și problema subiectului	2	Conversație euristică, problematizare, dezbateri	
Scepticismul Tema destinului și cetățeanul universal în filosofia stoică	2	Conversație euristică, problematizare, dezbateri	
Gnosticismul Plotin- universul inteligibil și ierarhia lumii	2	Conversație euristică, problematizare, dezbateri	

Bibliografie

- Aristotel, *Metafizica*, Editura Iri, București 1998.
- Platon, *Opere*, Editura Științifică, București 1976-1990.
- Barnes, Jonathan, *Aristotel*, Editura Humanitas, 1996.
- Brun, Jean, *Socrate*, Editura Humanitas, București, 1996.
- Copleston, Frederick, *Istoria filosofiei (vol. I: Grecia și Roma)*, Editura All, București, 2007.
- Dussen, Paul, *Filosofia Upanișadelor*, Editura Tehnică, București, 1994.
- Hadot, Pierre, *Ce este filosofia antică?*, Editura Polirom, Iași, 1997.
- Diogenes Laertios, *Despre viețile și doctrinele filosofilor*, ediția a II-a, Editura Polirom, Iași, 1997.
- Marin, Constantin, *Filosofia indiană. Izbăvire sufletească prin cunoaștere și meditație transcendentă*, Editura Moldova, Iași, 2000.
- Reale, Giovanni, *Istoria Filosofiei Antice*, Editura Galaxia Guttenberg, Cluj, 2016.
- Onfray, Michel, *O contraistorie a filosofiei (vol. I: Înțelepciunile antice)*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- Robin, Leon, *Platon*, Editura Teora, București, 1996.
- Ross, Davis, *Aristotel*, Editura Humanitas, București 1998.
- Russ, Jacqueline (coord.), *Istoria filosofiei. I. Gândirile fondatoare*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2000.
- Shand, John, *Introducere în filosofia occidentală*, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998.

Bibliografie minimală

- Aristotel, *Metafizica*, Editura Iri, București, 1998.
- Platon, *Opere*, Editura Științifică, București, 1976-1990.
- Brun, Jean, *Socrate*, Editura Humanitas, București, 1996.
- Dussen, Paul, *Filosofia Upanișadelor*, Editura Tehnică, București, 1994.
- Reale, Giovanni, *Istoria Filosofiei Antice*, Editura Galaxia Guttenberg, Cluj, 2016.
- Russ, Jacqueline (coord.), *Istoria filosofiei. I. Gândirile fondatoare*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2000.
- Shand, John, *Introducere în filosofia occidentală*, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998.

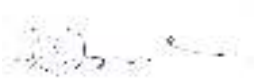

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei sunt coroborate cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

9. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Cunoașterea principalelor școli filosofice		

	din Orientul antic și din lumea greco-romană antică. Înțelegerea și explicarea concepțiilor ontologice, gnoseologice, etice, social-politice ale filosofilor antici.	Examinare scrisă	50%
Seminar	Alcătuirea și prezentarea unui referat pe o temă dată; se va aprecia modul de structurare a conținutului prezentat, aspectul formal, bibliografia utilizată, stilul de comunicare, implicarea colegilor.	Evaluare pe parcurs	50%
Laborator	-	-	-
Proiect	-	-	-
Standarde minime de performanță			
Curs – pentru nota 5			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea principalilor filosofi și a concepțiilor lor ontologice, gnoseologice, etice, social-politice 			
Seminar – pentru nota 5			
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea unei lucrări scrise cu temă impusă, de complexitate medie, utilizând critic paradigmele teoretice de bază ale filosofiei antice, care dovedesc însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii din domeniu. • prezență și participare activă. 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2022		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2022	Lector univ. dr. Cozianu Andreea-Ioana

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
26.09.2022	Prof. univ. dr. Florin PINTESCU